

Jaarverslag 2018

Voorsoorteren en voorbereiden

Vooraf

In 2018 heeft de trend van voorgaande jaren zich doorgezet: Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland zag zich uitgedaagd om een continue stijging van het aantal meldingen het hoofd te bieden. En dat is gelukt! Dankzij de inzet van iedereen die bij onze organisatie werkt.

De getallen lijken voor zich te spreken: van 5400 meldingen bij onze start in 2015 naar 9754 meldingen in 2018.

Naast het verwerken van de continue stijging van meldingen heeft 2018 voor Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland vooral in het teken gestaan van voorbereiden en voorsorteren. Dit is niet voor niets de titel van dit jaarverslag. Voorbereiden en voorsorteren op **1 januari 2019; de datum vanaf wanneer de verbeterde Meldcode is ingegaan en voor Veilig Thuis het nieuwe Handelingsprotocol in werking ging.** Beide zaken grijpen diep in op onze werkwijze en hebben ook grote gevolgen voor onze partners.

Met name de tweede helft van 2018 heeft een flinke wissel getrokken op (de medewerkers van) Veilig Thuis, ondanks vooraf genomen maatregelen. Onder andere door het samenvallen van de continue stijging van meldingen, de voorbereiding van de nieuwe werkwijze, het inwerken van nieuw personeel en het geven van veel extra voorlichtingen voor ketenpartners. En ook 2019 zal om die redenen geen gemakkelijk jaar worden voor Veilig Thuis.

Kern van de verbeterde Meldcode is dat professionals eerder een melding moeten doen bij Veilig Thuis als sprake is van acuut of structureel huiselijk geweld. Dit is de reden waarom wij het als een belangrijke en vanzelfsprekende taak zien om ons goed voor te bereiden en voor te sorteren op de ingangsdatum van de verbeterde Meldcode.

Want stelt u zich voor hoeveel kinderen, volwassenen en ouderen baat zouden kunnen hebben bij het eerder doen van een melding bij Veilig Thuis en welke mogelijke verdere schade hiermee kan worden voorkomen.

Dat is wat iedere medewerker bij Veilig Thuis drijft in haar of zijn werk .

En **dat is waarvoor wij ons in 2018 uit alle macht hebben voorbereid en hebben voorgesorteerd op 2019!**

Benne Holwerda
Programmadirecteur Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland is het Advies- en Meldpunt voor iedereen (0-100 jaar) die te maken heeft met huiselijk geweld en kindermishandeling of een vermoeden daarvan. Veilig Thuis adviseert, geeft voorlichting, onderzoekt, zet waar nodig vervolghulp in en monitort of de veiligheid duurzaam is geborgd. Altijd **met als doel om directe en structurele veiligheid te organiseren**. Zowel burgers als professionals kunnen bij Veilig Thuis terecht. Veilig Thuis is altijd bereikbaar: 24 uur per dag, 7 dagen per week.

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland maakt deel uit van de **Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheids Dienst Amsterdam-Amstelland**.

De **gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn** maken hier deel van uit. Deze gemeenten dragen samen zorg voor de vormgeving en uitvoering van Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland, het Centrum Seksueel Geweld en bewaken de uitvoering van het regionaal beleidskader huiselijk geweld en kindermishandeling: 'Op weg naar een duurzame veiligheid'.

Nieuwe werkwijze

Het landelijk netwerk Veilig Thuis, waar Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland deel van uitmaakt, heeft in 2018 ingrijpende veranderingen doorgevoerd. Om twee redenen:

1. Op 1 januari 2019 is de wet op de **verbeterde Meldcode** ingevoerd.
2. De 26 Veilig Thuis-organisaties uit het netwerk hebben zich de ambitie gesteld om tot een meer **eenduidige werkwijze** te komen en daarmee tot **betrouwbare landelijke (CBS-)cijfers over Huiselijk Geweld en Kindermishandeling**.

De verbeterde Meldcode en de ambitie om meer betrouwbare CBS-cijfers te hebben, hebben geleid tot een nieuw Handelingsprotocol voor Veilig Thuis en een aanpassing van het registratiesysteem. Alles bij elkaar spreken we over de 'veranderende werkwijze bij VT'.

De kern van de veranderingen

De veranderende werkwijze heeft flinke gevolgen voor Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland. Alle veranderingen in een betrekkelijk jonge organisatie als de onze vragen veel inzet van medewerkers en geven extra werkdruk in relatie tot de reguliere werkzaamheden.

Vanaf de zomer van 2018 bereidt onze organisatie zich voor. We zijn landelijk nauw betrokken bij de ontwikkelingen, op directie-, managers- en beleidsniveau.

Dit is waar het om draait:

Nieuw Handelingsprotocol

Het Handelingsprotocol voor alle Veilig Thuis medewerkers is opnieuw geschreven vanuit de nieuwe wetgeving: Vanaf 1 januari 2019 moeten professionals ernstige situaties van kindermishandeling en huiselijk geweld *altijd* melden bij Veilig Thuis. Het gaat dan om (vermoedens van) acuut of structureel onveilige situaties. Het verplicht melden zorgt er voor dat gezinnen en huishoudens eerder bij Veilig Thuis bekend zijn. Dit laatste wordt de **radarfunctie** genoemd.

De radarfunctie vraagt een andere aanpak naar de melder toe en heeft een grote toegevoegde waarde. In **partnerschap** beoordelen we met de professional hoe onveilig de gemelde situatie is en of de lopende hulpverlening toereikend is.

En indien hetzelfde gezin of huishouden ook door een andere partij wordt gemeld heeft Veilig Thuis de mogelijkheid om alle informatie mee te laten wegen in de beoordeling van de melding.

De beoordeling van een binnengekomen melding heet voortaan geen triage meer, maar **veiligheidsbeoordeling**. Onderdeel daarvan is een instrument dat allereerst toetst of er sprake is van **acute onveiligheid**, om vervolgens vast te stellen of er sprake is van **structurele onveiligheid**.

Daarnaast gaat Veilig Thuis de melding langer volgen als dat nodig is. Daarvoor is de **monitorfunctie** nu wettelijk verankerd, nauwkeuriger en uitgebreid in duur (was 12 maanden, is nu 18 maanden).

Aanpassing cliëntregistratiesysteem

Het cliëntregistratiesysteem CLAVIS wordt aangepast door de leverancier op basis van het Handelingsprotocol. De medewerkers zijn getraind om met de nieuwe versie van CLAVIS te werken. Vanwege de vele veranderingen die op medewerkers afkomen, besluit Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland om de nieuwe versie van het registratiesysteem pas **in 2019** in te voeren.

Trainingsprogramma

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland heeft vijf medewerkers in dienst die tevens gecertificeerd trainer zijn. Deze medewerkers verzorgen alle trainingen binnen Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland met betrekking tot de nieuwe werkwijze. Zij hebben ook meegewerkt aan de totstandkoming van de landelijke trainingen.

Het MT van Veilig Thuis besluit om de trainingen ook zelf te gaan volgen en sluit daarvoor aan bij het Ondersteuningsteam, waarin de vertrouwensartsen, de gedragswetenschappers en de werkbegeleiders zitten. Dit om de eenduidigheid binnen de organisatie te bevorderen en vanwege de verbinding met de medewerkers in de organisatie. De trainingen lopen nog door tot en met mei 2019.

Leertafels

In aanloop naar het in werking treden van de Wet verbeterde Meldcode op 1 januari 2019 worden landelijk leertafels vormgegeven. Voor de beroepsgroepen die te maken hebben met de Meldcode. In het vierde kwartaal van 2018 voert Amsterdam de **leertafel 'Justitie'** uit. De tafel is samengesteld uit Reclassering Nederland, Inforsa Reclassering, HALT en Veilig Thuis. Doel van de leertafel is om in aanloop naar 1 januari 2019 casuïstiek vanuit de justitiepartners te bespreken en te beoordelen, op basis van de criteria van de verbeterde Meldcode. De leertafel Justitie is door alle partners als succesvol ervaren. Het gaf een nieuwe impuls in de samenwerking tussen 'straf', 'veiligheid' en 'zorg'. De leertafel krijgt misschien een vervolg.

Aantallen adviesvragen en meldingen

In 2018 zijn in totaal **5447 adviesvragen** en **9754 meldingen** binnengekomen.

Ten opzichte van 2017 is het aantal **adviesvragen met 24% gestegen** en het aantal **meldingen met 29%**. In het vierde kwartaal van 2018 was de stijging van meldingen zelfs 34% ten opzichte van het vierde kwartaal van 2017.

Opvallend is dat in de tweede helft van 2018 naar verhouding **meer meldingen over huishoudens zonder kinderen** zijn binnen gekomen. Bij meldingen over huishoudens zonder kinderen is 96% van de meldingen afkomstig van de politie. 65% van deze meldingen betrof psychisch geweld, in 41% ging het om lichamelijke mishandeling.¹

Bij **meldingen over huishoudens met kinderen** is 96% van de meldingen afkomstig van professionals, waarvan 82% van de politie. Het aandeel meldingen van overige professionals is in de tweede helft van 2018 gestegen van 11% naar 14%. Deze stijging kan het gevolg zijn van de aanstaande implementatie van de verbeterde Meldcode die per 1 januari voor professionals geldt. Bijna de helft van de meldingen betrof kindermishandeling, een derde (ex-) partnergeweld.

Doorlooptijden en wettelijke termijnen

In het laatste kwartaal van 2018 is het bijzonder druk geweest. De combinatie van hoge instroom, het inwerken van nieuw personeel, het doorlopen van het trainingsprogramma voor al het personeel en het implementeren van een nieuwe werkwijze, maakt dat de wettelijke termijnen onder druk hebben gestaan. Tevens vraagt de vernieuwde veiligheidsbeoordeling die half oktober is ingevoerd om meer tijd.

Het aantal **triagebesluiten** dat binnen de wettelijke termijn van 5 werkdagen werd afgerond was gemiddeld 84%. De gemiddelde doorlooptijd liep op van gemiddeld 1 werkdag in het eerste halfjaar naar ruim 2 werkdagen in het tweede halfjaar.

Een mogelijke verklaring hiervoor is dat half oktober is begonnen met een nieuwe werkwijze om de veiligheid te beoordelen. Vanaf oktober moet met alle betrokkenen worden gesproken in de veiligheidsbeoordeling. Dit vraagt meer tijd dan voorheen.

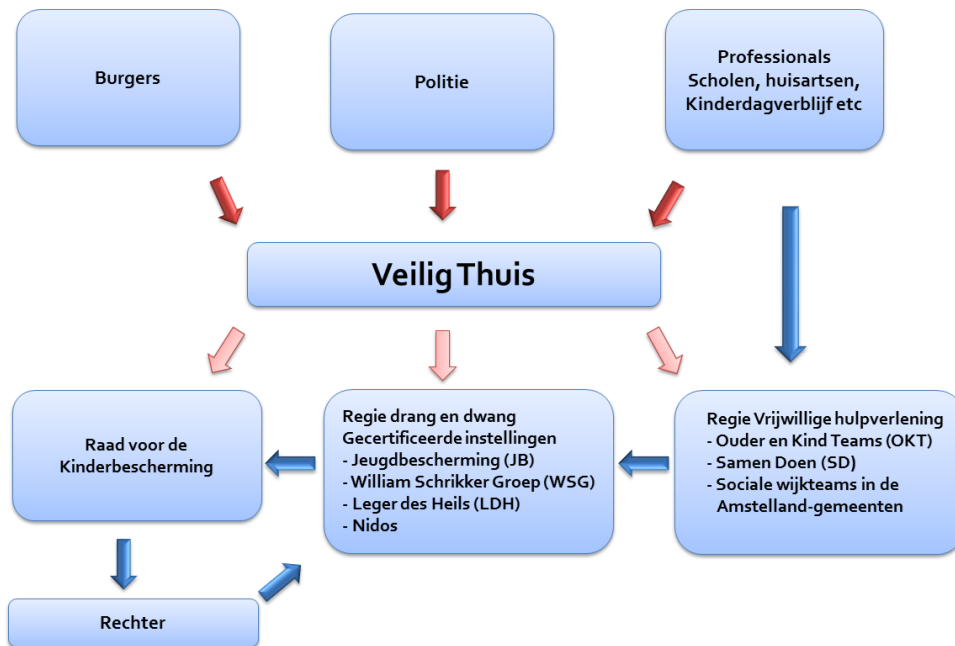
Overigens is het zo dat iedere dag de meldingen die bij ons binnenkomen worden gescreend op 'acute onveiligheid'. De meldingen waarbij sprake is van acute onveiligheid worden direct opgepakt.

In het tweede halfjaar 2018 werden bijna 7 van de 10 **onderzoeken** binnen de wettelijke termijn afgerond. De gemiddelde doorlooptijd van het onderzoek was 9 weken na binnenkomst van de melding. Ook hier liep de doorlooptijd op.

De verwachting is dat door een aantal genomen maatregelen bij een gelijkblijvende instroom, in 2019 een verbetering te zien zal zijn op de doorlooptijden. Deze maatregelen betreffen onder andere de continue werving van personeel en de aanpassing van de samenwerkingsafspraken met de lokale teams van de gemeenten.

¹ Er kunnen meerdere vormen van geweld worden gemeld. Hierdoor is de optelsom 100+.

Onze omgeving en de samenwerking met onze partners

In- en uitstroom Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland

Samenwerking ketenpartners, lokale veld en gecertificeerde instellingen

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe werkwijze is dat Veilig Thuis vanaf 1 januari 2019 focust op **acuut en/of structureel geweld**. Dit heeft gevolgen voor de samenwerking tussen Veilig Thuis en het lokale veld. Wanneer uit de veiligheidsbeoordeling van een melding bij Veilig Thuis komt dat er geen sprake is van acuut en/of structureel huiselijk geweld, draagt Veilig Thuis de melding over aan de lokale teams² in de gemeenten en sluit haar bemoeienis af. Het gaat dan om problematiek waarbij er geen sprake is van acuut en/of structureel geweld.

Overdracht meldingen

Als Veilig Thuis op 1 januari 2019 officieel is gestart met de nieuwe werkwijze, is het belangrijk om te monitoren hoe deze werkwijze zichtbaar wordt in het aantal meldingen dat door Veilig Thuis direct wordt doorgezet naar het lokale veld. Dit tegen de achtergrond van het nog steeds groeiende aantal meldingen bij Veilig Thuis. In 2018 zijn de voorbereidingen getroffen om vanaf 1 januari 2019 deze gegevens te kunnen monitoren om zodoende de ontwikkelingen goed te kunnen duiden.

Samenwerkingsafspraken met ketenpartners, lokale veld en gecertificeerde instellingen

De samenwerkingsafspraken met het **lokale veld** zijn en worden aangepast in verband met de veranderende werkwijze. Om vast te leggen hoe Veilig Thuis de niet acute/structurele meldingen direct kan doorgeleiden. Er wordt breder gekeken dan alleen de ontwikkeling in aantallen.

² Lokale wijkteams: Brede Hoed Diemen, Kernteam Ouder Amstel, OKT (Ouder Kind Team) Amsterdam, SamenDoen Amsterdam, Sociaal Team Aalsmeer, Sociaal Team Amstelveen, Sociaal Team Uithoorn.

Partnerschap komt meer dan voorheen centraal te staan in de samenwerking. Uitgangspunt is dat Veilig Thuis en het lokale veld gezamenlijk werken aan directe en structurele veiligheid. Met het lokale veld en **de Blijf Groep** zijn stappen gezet om de aansluiting te verbeteren.

Veilig Thuis stelt samenwerkingsafspraken op met **de Jeugdbescherming** in 2018. En pakt samen met het **OM, de (zeden)politie en de gecertificeerde instellingen** ook de handreiking strafbare kindermishandeling op.

Daarnaast heeft Veilig Thuis aan een groot aantal instanties en ketenpartners voorlichting gegeven over de veranderingen bij Veilig Thuis in het licht van de verbeterde Meldcode, haar opdracht en werkwijze en over de positie van Veilig Thuis in de keten. Het ging om ongeveer **120 voorlichtingsbijeenkomsten**.

Tijdelijke huisverboden

Als de politie wordt geconfronteerd met een huiselijk geweld incident waarbij sprake is van (een vermoeden van) ernstig en acuut gevaar voor de veiligheid van betrokkenen, kan het wenselijk zijn om de vermoedelijke pleger tijdelijk de toegang tot het gezin of de partner te ontfagen.

Vanaf 1 januari 2018 voert Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland samen met de politie de beoordeling voor een Tijdelijk Huisverbod (THV) uit. In 2018 is Veilig Thuis 408 keer uitgerukt om in een crisismelding samen met de politie de THV beoordeling te doen. Van deze 408 beoordelingen zijn in totaal 284 tijdelijk huisverboden opgelegd. In 124 gevallen is geen THV opgelegd. Deze 124 kregen via Veilig Thuis een ander vervolg.

Burgemeester Halsema op bezoek bij Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland 20 november 2018

Media

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland streeft waar dat kan transparantie na. Dit geldt ook voor de relatie met de media en ook als het lastige onderwerpen betreft. In 2018 heeft Veilig Thuis daarom met regelmaat meegewerkt aan diverse items over Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in de media en heeft als een van de vier grote steden (G4) onderwerpen naar zich toe getrokken. Voorbeeld hiervan is onze medewerking aan een uitzending van het onderzoeksjournalistieke radioprogramma Argos over gezinshereniging van Eritrese vluchtelingen en het risico daarbij op huiselijk geweld. Naar aanleiding van deze uitzending heeft de Werkgroep Vluchtelingen later in het jaar een van de begeleidsters van deze Eritrese vluchtelingen uitgenodigd. Met als doel om over en weer de kennis te vergroten over de aanpak van huiselijk geweld bij deze doelgroep.

Medewerkers

Veilig Thuis opereert in een omgeving die vraagt om dienstverlening die steeds aan de hoogste eisen voldoet, zowel kwalitatief als kwantitatief. Wij vinden een gezond en prettig werkklimaat belangrijk, met veilige arbeidsomstandigheden en een goede balans tussen mens, werk en organisatie.

In 2018 heeft Veilig Thuis veel geïnvesteerd in het in dienst nemen en houden van medewerkers. Ondanks de krappe arbeidsmarkt is het Veilig Thuis gelukt om **in 2018 14 fte in dienst** te nemen.

Per 1 januari 2019 zijn nog eens 10 fte gestart. En het werven, aanstellen en inwerken van personeel loopt gestaag door.

De nieuwe medewerkers worden ingewerkt door de huidige medewerkers. Dit vraagt uiteraard extra inzet van de medewerkers die al langer in dienst zijn bij Veilig Thuis.

Voor de meer specialistische functies zoals die van vertrouwensarts en sociaalpsychiatrisch verpleegkundige is het moeizamer om geschikte kandidaten te vinden.

Alle medewerkers van Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland zijn geregistreerd of aangemeld bij de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ), het beroepsregister voor professionals in de jeugdsector.

Begin 2018 is een ervaren communicatieadviseur aangetrokken voor de organisatie. Vanwege de ontwikkelingen die Veilig Thuis doormaakt en de complexiteit en gevoeligheid van ons werk in relatie tot de omgeving.

In het kader van het behoud van personeel is een uitgebreid inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers aangeboden met daarin onder andere de basistraining 'Huiselijk geweld en Kindermishandeling' en 'Werken met het Handelingsprotocol'. Daarnaast zijn eigen medewerkers als trainer ingezet voor de nieuwe werkwijze en is er veel aandacht voor de zorg voor personeel bij incidenten en calamiteiten.

De feestcommissie van Veilig Thuis heeft in 2018 voor alle medewerkers een zomerfeest op Blijburg georganiseerd en een gezellige 'Foute kersttruien Kerstborrel'.

De combinatie van de hoge instroom van meldingen, het inwerken van nieuw personeel, het doorlopen van het trainingsprogramma, het implementeren van een nieuwe werkwijze en de vernieuwde veiligheidsbeoordeling die meer tijd vergt, heeft een zware wissel getrokken op medewerkers.

Het ziekteverzuim schommelt in 2018 net als in 2017 rond de 7%. Dit hoge ziekteverzuim heeft ook impact op de aanwezige medewerkers.

Het komen tot en behouden van een 'vitaal' Veilig Thuis blijft daarom ook in 2019 een belangrijk aandachtspunt.

Begroting en formatie

De Gemeenschappelijke Regeling Amsterdam-Amstelland wordt deels gefinancierd door de deelnemende regiogemeenten en deels door de gemeente Amsterdam. De bijdrage vanuit de regiogemeenten wordt vastgesteld op basis van het aantal inwoners per gemeente op 1 januari 2017.

De bijdrage van Gemeente Amsterdam wordt vanuit de DUVO (Decentralisatie Uitkering Vrouwen Opvang) middelen bepaald. De gemeente Amsterdam ontvangt als centrumgemeente extra middelen vanuit het rijk. Deze bijdrage is bedoeld voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in Amsterdam en de regio. De Gemeente Amsterdam draagt jaarlijks een bedrag bij aan de Amstelland gemeenten vanuit de DUVO middelen. Daarnaast draagt de Gemeente Amsterdam alle risico's en alle niet-begrote noodzakelijke activiteiten ten behoeve van de regio.

Sinds de start van Veilig Thuis in 2015 is het aantal binnenkomende adviesvragen en meldingen significant gestegen. De stijging is onder andere veroorzaakt door verbeterde herkenbaarheid en vindbaarheid van Veilig Thuis door organisaties waar zij mee samenwerkt.

Als gevolg van de toenemende instroom van adviesvragen en meldingen is in 2018 het aantal formatieplaatsen structureel opgehoogd van 80,59 fte in 2017 naar **114,69 fte** einde 2018.

De Gemeenschappelijke regeling Amsterdam-Amstelland heeft daarom in het voorjaar van 2018 besloten de totale lasten in de begroting van Veilig Thuis te verhogen met 1.997.577 euro. De verhoging heeft voornamelijk te maken met de stijging van de personele lasten als gevolg van de uitbreiding van formatieplaatsen. De totale begroting voor 2018 bedroeg 10.294 miljoen euro.

Colofon

Uitgave

Veilig Thuis Amsterdam – Amstelland
Advies- en meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling
Valckenierstraat 5-7
1018 XB Amsterdam

0800-2000
020veiligthuis.nl

Samenstelling en tekst

Karin Jobse, strategisch adviseur communicatie

Foto voorpagina

Nathalie Schuhmacher, management assistente

Geraadpleegde documenten

Oplegger d.d. 1 april 2019 Algemeen Bestuur/Dagelijks bestuur GR GGD
Jaarverslag Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland 2018

2019-08